

Nr 62.

Av herrar **Pettersson** i Dahl och **Wolgast**, *angående lagstiftning om rätt för kommunerna till ersättning av stat eller landsting för kostnader för omhändertagande av barn till skyddsuppfostran.*

Enligt nu gällande lag om samhällets barnavård stadgas, att inom varje kommun skall finnas en barnavårdsnämnd, såvida inte två eller flera kommuner förordat sig om att gemensamt utgöra ett fattigvårdssamhälle, då de ha att gemensamt handha sin barnavård.

Barnavårdsnämnden är, enligt § 22 i nämnda lag, skyldig vidtaga åtgärder för skyddsuppfostran och vissa förebyggande åtgärder beträffande:

a) barn under sexton år, som i föräldrahemmet misshandlas eller utsättes för allvarlig vanvård eller annan fara till liv och hälsa;

b) barn i sagda ålder, som på grund av föräldrarnas lastbarhet, vårdslöshet eller oförmåga att fostra barnet är i fara att bli vanartat; samt

c) barn under aderton år, som befinnes vara så vanartat, att särskilda uppfostringsåtgärder krävas för dess tillrättaförande.

För denna sin barnavård har sedan resp. kommun, när inte föräldrarna ha möjlighet gottgöra kommunen, att uppbära bidrag av landsting och stat. Ersättningen från landsting utgår, när förhållandet kan hänföras till 40—42 §§ i fattigvårdslagen, d. v. s. abnorma, sinnessjuka eller barn intagna å anstalt för vård av tuberkulos eller på länslasarett eller sjukstuga. Landstinget ersätter då kommunen hela kostnaden. Angående statsbidrag gäller i Kungl. Maj:ts kungörelse av den 8 maj 1925 § 1.

Enligt denna äger barnavårdsnämnd att för barn, som omhändertagits för skyddsuppfostran, men ej är skyddshemselev, uppbära årligt statsbidrag, om barnet överlämnats till enskilt hem, med 50 kronor och, om det överlämnats till barnhem med 80 kronor eller det lägre belopp, vartill i någotdera fallet kostnaden uppgått.

För barn, omhändertaget för samhällsvård, utgår ej statsbidrag.

För att påvisa vart en dylik bestämmelse kan leda, kan följande exempel anföras:

En man levde tillsammans med en asocial kvinna och fick med henne fem barn. Kvinnan, som hade epileptiska anfall, blev sedan sinnessjuk. Genom fattigvårdsstyrelsen blev hon omhändertagen på sinnessjukhus och dog där. Barnavårdsnämnden i den kommun mannen hade hemortsrätt ansåg sig skyldig att taga hand om de tre minsta barnen från 10 mån. till 6 år gamla. Två av barnen utackorderades till privathem för 300 kronor pr barn och år = 600 kr. Det yngsta barnet utackorderades till Grava-hemmet i Värmland för kr. 1:50 pr dag samt dessutom ersättning till kläder. För år 1938 utgick kommunens sammanlagda utgift för detta barn till kr. 684:80. Med avdrag för statsbidrag enligt vad här ovan nämnts blev alltså kommunens kostnad för enbart denna familj kr. 1,104:80.

Detta exempel klagör på ett iögonenfallande sätt att detta slag av samhällets barnavård kan bli ganska betungande för en liten landskommun. Så kommer särskilt att bli fallet när vederbörande barnavårdsnämnd tar sitt uppdrag på allvar, d. v. s. försöker ge de barn, som olyckligtvis födas i mindre lämpliga hem, en såvitt möjligt god uppfostran och på så sätt göra dem till goda medborgare. Man ställer ovillkorligen frågan: Är det rätt att kommunen får bära denna dryga andel i uppfostran av sådana barn? Är inte detta en klar samhällelig uppgift, vilken bör åvila samhället i sin helhet?

Om så icke kan ske, synas samma ersättningsgrunder böra gälla som för abnorma eller sinnessjuka barn, så att landstinget ersätter kommunen för nedlagda kostnader. Nuvarande förhållanden kunna lätt leda till att kommunen så mycket som möjligt håller sig undan för att ta hand om dessa barns uppfostran och vård. Detta är ju för samhället ingen önskvärd utveckling. Samhällets intresse är ju att, i mån som så ske kan, alla beredas tillgång till en så god uppfostran som möjligt och på så sätt göras till goda samhällsinnebyggare.

Med stöd av det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om ändringar i gällande författning så att kommunerna av stat eller landsting erhålla ersättning för kostnader för omhändertagande av barn till skyddsuppfostran.

Stockholm den 18 januari 1939.

Anders Pettersson
i Dahl.

T. Wolgast.
